

Sofija : Misliš, da če boš vedel resnico o meni boš razumel.

In potem mi boš oprostil vse moje laži. Resnica ti ne pomaga vedno razumeti. Resnica. Nisem prepričana, da vem kaj je to resnica; po vseh teh lažeh, ki sem jih povedala.

Moj oče.... vse slabe strani v mojem življenju se začenjajo z njim. Kako naj to razložim... kako zelo sem imela rada svojega očeta.

Moj oče je verjel, da obstaja človeška popolnost in dosežemo jo lahko z močno voljo. Hotel je, da sem v vsem popolna. Ko me je mati učila igrati klavir je bil prepričan, da bom postala koncertna pianistka. Popolna. Toda, ko bi morala nastopiti pred občinstvom sem se tako bala, da ne bom mogla izpolniti njegovih pričakovanj, da sploh nisem mogla nastopiti.

Po tistem nisem smela igrati klavirja, kadar je bil oče doma.

Vsako noč po tistem sem molila, naj mi Bog odpusti za mojo nevrednost. To, da ga vedno razočaram. Molila sem k Bogu, da me napravi vredno svojega očeta.

Bila sem že popolnoma odrastla ženska v zrelih letih, poročena, ko sem spoznala, da preziram svojega očeta tako, da tega sploh ni mogoče povedati.

Bilo je pozimi 1938. Moj oče je že tedne pisal govor, ki se je imenoval "Poljski židovski problem". Ni me presenetilo, kajti poznala sem njegovo protižidovsko naravnost. Zanj so bili tujci, ki niso imeli pravice, da bi tekmovali z poštenimi Poljaki za službe.

Tisto popoldne bi bila morala pretipkati govor in mu ga odnesti na Univerzo, kjer naj bi zvečer predaval. Navadno sem tipkala ne da bi poslušala pomen, toda takrat sem slišala besedo, ki se je večkrat ponovila. Te besede ni uporabil še nikoli prej.

"Edina rešitev za židovsko vprašanje", je zaključil, " je DIE VERNICHTUNG". Izničenje.

Jaz sem imela malo opraviti z Lidi. Do takrat ko sem slišala to besedo me tudi niso zanimali.

Nisem mogla več tipkati.

KO sem tisto popoldne odšla iz hiše nisem nameravala obiskati geto, toda nehote me je nekaj zno raj mene peljalo tja. Gledala sem židovske ženske, ki so klepetala druga z drugo ali so hitele domov z vrečkami hrane. Slišala sem, ko so klicale svoje otroke z

Vsi ti ljudje. Te ženske, moški in otroci. DIE VERNICHTUNG. Izničenj
Ure sem stala v senci in opazovala ljudi, ki jih je moj oče obsodil
na smrt. Pozabila sem na govor, na to da me oče čaka, dokler ni
bilo že, zelo pozno.

Komaj sem imela čas, davsem dokončala pisanje in v naglici sem po-
mešala stavke in misli, dokler niso imeli več smisla.

Oče ni imel več časa, da bi preveril ~~nekaj~~ tekst pred predavanjem.

Po predavanju je prišel k meni in mi pred mojim možem in njegovimi
prijatelji rekel "Tvoji možgani so razmočeni." N, sem našla poguma,
da bi ga vsaj vprašala o židih. P, tistem mi ni več zaupal, pa
tudi moj mož ne.

O tudi o svojem možu sem lagala. N, sem ga ljubila niti toliko kot
bi tujca z kamenim obrazom. ... Nikoli prej ga nisem srečala. Bil
je očetov asistent na Univerzi, Mislim, da sem se poročila z njim sam
samo, da bi zadovoljila očetu.

Zadnjič sem videla svojega očeta takrat, ko so ga odpeljali Nemci.

V zadnji sekundi predno so se zaloputnila vrata kombija se je obrnil
in zdelo se je, da me je zagledal v množici. Tako me je pogledal,
da nisem vedela ali ga je groza ali pa me je moledeval za pomoč.

Ali pa je bila jeza? Jeza na koga? Jezen na svojo usodo? Ali meme?
Da jezen name. Zato, ker sem si želela, da bi umrl.